

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Prenumerationspris:

1 R. 40 sk. b:o pr. halfår.

Lördagen

den 17 Maj.

Tidning för Skön Konst och Litteratur.

Prenumerations-Anmälan.

för andra halfåret, af **ZEPHYR**, Tidning för Skön Konst och Litteratur.

De goda vitsord denna tidning redan vid sitt första uppträdande rönt, hafva gifvit redaktionen anledning att fortfara med dess utgifvande äfven nästa halfår, räknadt ifrån Juli månads början, så vida prenumeranternas antal blifver så tillräckligt, att omkostnaderna för tidningen kunna betäckas. Prenumeration emottages å 2 R:er B:o hos alla rikets Bokhandlare, hvilka, utom **Götheborg**, vid requisitioner torde vända sig till Bokhandlaren **hr J. Philipsson** härstädes; på alla rikets postkontor, med tillägg af vanligt postförvaltare-arvode samt direkte hos redaktionen, då tidningen afsändes i korsomslag. Redaktionen skall städe bemöda sig att göra innehållet så intressant som möjligt och framdeles äfven utvidga tidningens format. Requisitionslistor, jemnte Prenumerationsmedlen, af hvilka resp. Bokhandlare täcktes afdraga 15 %, torde benäget insändas före **Midsommar** emedan tidningen **eljest upphör** med Juni månads utgång.

Resp. tidningsredaktioner anmodas vänligen att, för sjelfva sakens skull, godhetsfullt med första intaga denna anmälan i sina blad.

Götheborg i Maj 1851.

Redaktionen.

Fantasibilder af —ed—

I.

Konstnärn.

Det var en vårdag, full af leende solljus . . . blommorna vinkade med sina lockiga hufvuden ett välkommen åt den glada lärkan, som i blånande sky uppstämde sina herrliga melodier . . .

En yngling satt tankfull ibland blommorna. Han strängade sin lyra och sjöng, blommorna och lunderna lyssnade till sången.

Och allt mera inspirerad, sjöng han himlens och jordens fröjd, kärlekens lycka och kärlekens qual, lifvets kämpalek och dödens doftande frid.

Och lärkorna lyssnade, och svarade till sången: "Sjung, sorglösa yngling! Sjung om glädje och smärta, låt de herrliga tonerna sväfva upp emot himlens hvalf i ljufva ackorder . . . sjung som vestan sjunger i träden, sjung o sorglösa yngling, sjung!"

"Sjung, sorglösa yngling! Sjung om himlens skönaste barn, om englarnes broder, om kärlekens blommande träd, som hvälfver sin krona kring jorden . . . sjung som hoppet i plågade hjertat . . . sjung o sorglösa yngling, sjung!"

"Sjung sorglösa yngling! Sjung om grafvarnes frid, om hemlandets blånande strand, som vinkar i fjerran, skön lik för ökenvandrarens syn den gröna oasen . . . Sjung om den fridsamma engel, som bär i vänliga armar barnet till fadrens bröst! Sjung som minnet vid vännens urna . . . sjung, o sorglösa yngling sjung!"

Och ynglingen sjöng.

Han hade stigit upp ifrån den blomsterbädd der han nyss hvilat, han hade gått långt bort öfver berg och dalar, öfver floder och sjöar, men han visste det ej, och sjöng . . .

Ofta ledde honom hans fot till branten af stupande afgrunder, han såg det icke och sjöng . . .

Och alltid tyckte han sig höra en melodisk röst, som hviskade i hans öra: "Framåt! framåt yngling, vik icke tillbaka . . . konstens väg är mödosam och svår, men vid dess slut vinkar det strålande ljust! Framåt, och sjung!"

Leende dalar och blomstrande lunder bjödo honom fäfangt hvila i sitt sköte, deras behag flyktade förbi hans drömmande öga, han såg dem icke och sjöng.

Vid de sorlande källornas rand, vinkade honom retande tärnor, svalkande sina sköna former i käl-

lans vatten, bärande skummande bågare i rundade händer, men fåfängt ljödo deras sirentoner, han hörde dem icke, och sjöng . .

Mången vänlig hydda, som, bortgömd bland träden, bar en verld af sällhet i sin famn, vinkade honom med trånande blickar, men han såg henne icke, och sjöng.

Och natten sänkte sina svarta vingar öfver den blomstrande naturen . . . en ryslig öken öppnade för honom sitt mörka svalg, . . . glupska vilddjur tjöto af hunger på sanden, han hörde dem ej . . framåt! framåt!

Ty längst bort vid öknens rand, lyste liksom en stjärna det herrliga målet, och framåt, framåt ljud rösterna i hans öra . .

Men allt vildare blef natten; . . dystra moln jagade hvarandra på himlen, blixtarne korsades liksom fiendtliga klingor . . och stark såsom hämnarens röst rullade åskan öfver sångarens hufvud! . .

Vilddjuren tjöto allt hemskare. Ofta kände han deras brännande andedrägt på sina kinder, såg dem kretsa omkring honom liksom nattliga demoner . . men utan fruktan gick han fram ibland dem, och vid ett slag på hans lyra aflägsnade de sig åter . . . .

Målet lyste allt närmare . . .

Då, liksom hade afgrunden uppjudit all sin makt för att krossa den förvägne, bröto alla nattens fador ut i förfärliga strider . . åskan dånade allt vildare, stormen tjöt i kapp med vilddjuren, och ogenomträngligt mörker betäckte allt . . endast stjärnan lyste ännu . . Blott ett steg ännu, och han var vid målet . . . .

Men ack! hans fot slant, hans lyra krossades mot de hvassa klipporna, och vilddjuren störtade sig med otogladt begär öfver den arme . . . .

Se! då närmade sig stjärnan allt mera, den lyste öfver hans hufvud . . .

Och medan hans leder krossades under rofdjurens tänder, fäste sig hans öga på den glimmande stjärnan . . i hans döende blick låg mera än ett lif af lycka, — der låg en himmel af seger!

Bref om Konstexpositionen i Köpenhamn till en vän i London.

I.

Ni ha ju helt nyligen i England fått kunskap om det lilla halfkultiverade land, som man kallar Danmark; ni ha fått den af ögonvittnen vid den upptäcktsresa som Londons tidningar föranstaltat. Ovilja har säkert blandat sig med din förundran, då du läste deras dom om vår konstexposition, hvaruti icke fanns annat att berömma än *Fru Jerichaus* taflor, *Ottesens* och *Jensens* blomsterstycken, och — lokalen! Du tror det knappt, men lokalen är densamma, som den alltid varit: denna tränga plats, der folk trängas så, att det knappt är möjligt att få se de intressantaste styckena, undantagande tidigt på morgonen, och der taflorna hänga så lågt, att åskådarna sjelfva bortsnyttas af ljuset för dem.

Det förundrar mig aldeles icke att vår exposition ej behagat Engelmännen. Det går ju med oss på samma sätt, när vi se expositionerna i Berlin, Dresden, London, ja, i sjelfva Paris. Den stora mängden af medelmåttiga arbeten, som alltid måste finnas, bortsnyttas de få utmärkta styckena; det behöfs tid och god vilja att leta upp och njuta af dem, och likväl är det just dessa, hvilka i verkligheten representera konstskolan. En exposition bör ej blott bedömas i jämförelse med andra länders expositioner, utan äfven, och förnämligast, i jämförelse med tidigare expositioner på samma plats. Ställa vi oss på denna ståndpunkt, så kunna vi ej vara missnöjda.

Väl hafva krigen beröfvat oss två älskliga konstnärer, dem vi alltid skola sakna, visserligen har ingen ny stjärna gått upp för oss; men flera af våra skickligaste artister hafva i år skänkt oss fullt ut så intressanta arbeten som någonsin förut. Men huru kunde en Engelsman annat än bryta stafven öfver vår exposition i allmänhet! Här saknas ju helt och hållet den tekniska färdighet, som kunde göra medelmåttan draglig. I Köpenhamn existerar ingen konstskola såsom i Düsseldorf, München, Brüssel eller Paris; här arbetar hvaroch en på sitt sätt och sträfvar på sitt vis att återgifva naturen på duken. Våra konstnärer äro nästan alla *autodidakter*, och derföre är det nästan icke mer än en, som förvärfvat sig någon betydlig teknik. Ehuru vår konst derigenom blifvit fri från manér, vågar jag dock ej kalla detta en förmån, att det obetydliga blir ännu obetydligare och att det goda får ännu mera att bekämpa; det förhåller sig emellertid så, och, om de engelska journalisterna haft mera tid eller förmåga, skulle det icke hafva undgått dem. Just deras totala misskännande torde måhända visa, att det fanns någonting nytt och egendomligt hos oss, hvarvid vi borde hålla oss fast. Du har väl äfven sjelf märkt huru lätt deras tadel kunde vändas till beröm. När de kalla våra figurmålningar måladt bildhuggarearbete, medgifva de ju dem det stora företrädet, att figurerna stå fria och bestämda samt hafva den behöriga rundningen; när de kalla landskaperna daguerreotypaktiga, gifva de ju deras naturtrohet det största loford, man kan tänka sig. De hafva ej velat se saken från dess bästa sida; men jag tror mig dock, utan att vara Engelsman, kunna påstå, att *Skovgaard's* och *Rumps*, *Sonnes* och *Marstrands* bilder skulle göra lycka på expositionen i sjelfva London. (Forts.)

Litteratur.

— Af Orgelnisten vid Domkyrkan i Kalmar, hr Direktör Holmberg har i Kalmar-Posten blifvit införd följande anmälan, den vi ansett oss äfven böra intaga i vår tidning.

“*Handbok om Orgelverket, dess historia, konstruktion och rätta vård, uppgift på de allmännast brukliga orgelstämmor, disposition till orgelverk för större och mindre kyrkor, kostnadsförslag till och kontrakt om Orgelbyggnader, pröfning af nya Orgelverk m. m. jemte 3 plancher öfver Orgelverkets mekaniska delar af C. L. Lindberg. Pris: 40 sk. B:ko.*”

Detta arbete, som är tillgängligt här i Bokhandeln, utmärker sig lika mycket genom författarens deruti ådagalagda grundliga kännedom af sitt ämne, som genom en ovanlig enkelhet och lättfattlighet i framställningssättet, och kan derföre med fullt skäl förordas, såsom en säker hjälpreda för hvar och en, som eger någon befattning med föranstaltande af orgelbyggnader, reparationer eller vården af orgelverk. Det inträffar beklagligtvis alltför ofta, att, då en församling i sin kyrka vill låta uppföra ett orgelverk, den lemnar denna viktiga angelägenhet till någon som utger sig vara skicklig i orgelbyggeri, men som är ingenting mindre, än detta, hvarvid församlingen, som tror sig göra en stor besparing, i stället gör sig skyldig till den största misshushållning; ty oaktadt det rampris, hvartill fuskaren vanligen åtager sig ett sådant arbete, är i sjelfva verket *ingen orgelbyggare dyrare än just han*, då man neml. tager i betraktande, att en stor del af hans arbete är odugligt. Men icke nog härmed, man kan ofta råka ut för bedragare, hvilka så mycket lättare vinna sitt syftsmål, då ingen inom församlingen förstår att bedöma, huruvida han fullgjort sin skyldighet eller icke, eller vid kontraktets upprättande kan iakttaga de nödvändigaste försigtighetsmått. Med erfarenhet af detta, anser undertecknad sig fullgöra en pligt, då han härmed till vederbörande pastorers, orgelnisters m. fl. uppmärksamhet rekommenderar ofvannämnde förtjenstfulla arbete, hvaraf det vore högeligen att önska, att ett exemplar inköptes af hvarje församling, som antingen eger eller ämnar förskaffa sig orgelverk.

Konstnotiser.

Målarekonsten.

— **Tafvel-exposition i London.** Flera i Berlin vistande konstnärer hafva från komitéen för den i London, jemte den stora industriexposition, föranstaltade exposition af taflor från alla länder, erhållit en uppfordran att dit insända sådana arbeten. En storartad lokal (*Lichfield House*), arméens och flottans fordnas klubb, är inrättad till denna exposition, som skall öppnas under loppet af denna månad, och tillslutas på samma gång som industriexpositionen. Man emottager dertill: oljemålningar, aquarell- och pastellmålningar, samt målningar på porcelän, af alla målarekonstens olika skolor. Direktör för denna exposition är, hr *Verdeau* i London, 13 *St. Jamessquare*.

Theater och Musik.

— **Frankrikes Theatrar.** I Frankrike finnas för närvarande 320 theatrar. Paris har 23. Ända till år 1600 hade Paris icke mer än en theater, tillhörande Les Confrères de la Passion, och som sedan blef hôtel de Bourgogne. Derefter uppstod Théâtre du Marais. År 1653 kommo Italienarna och 1659 Molières trupp, som grundlade Théâtre Français. Operan bildades 1669, hvarigenom antalet steg till 5; år 1680 reducerades det af Ludvig XIV till 3. Under Ludvig XV fördubblades detta antal genom uppkomsten af Opera-Comique, La Gaîté, hvars privilegium lemnades åt Nicolet, och Théâtre de l'Ambigu-Comique, som öfvertogs af Audinot. Un-

der Ludvig XVI grundades Théâtre de Monsieur och ett stort antal främmande theatrar och underordnade spektakler tolererades, trots de stora theatrarernas protester. År 1791 proklamerade en lag theatrarernas frihet och man såg ända till 45 sådana organiseras ensamt i Paris. De departementer, som efter Seine-departementet hafva de flesta theatrar äro Seine-Inferieure och Seine-&-Oise, hvilka hafva 12 och Eure som har 11. I Ardèche och Basses-Alpes finnas inga. Endast 28 de förnämsta städer i Frankrike hafva stadigvarande theatrar. De öfriga betjenas i konstväg af 18 arrondissements-trupper och 22 ambulatoriska. Pariser-theatrarne gifva näring åt departementernas, och de underordnades framgång beror af de storas. Utom landsortstheatrarne finnas Franska theatrar i en stor mängd främmande städer: i hela Belgien och Holland, i Schweitz, i Savoyen, i England, i Preussen, i Österrike, i Ryssland, i Italien, i Brasilien, i New-Orleans, i San Fransisco, i Havanna, i Batavia och i alla franska kolonier. (M. B.)

— **Tenoristen Roger** från Paris läser under loppet af Juni skola gifva gästroller på operan i Berlin, och i Juli kommer hela operans personal att erhålla sina sommarferier.

— **Repertoiren på Kongl. Theatern i Köpenhamn** var föregående vecka följande: Måndag: Operan »Don Juan»; Tisdag: »Lifvet i skogen», Violinkonsert och Polka; Onsdag: »Drott. Marg. nov.»; Thursdag: »Regementets dotter» och *Pas de Trois*; Fredag: »Kung Renés dotter» och »Årsmarknaden i Brügge»; Lördag: »Den vankelmodige», *Pas de cinq* och »En födelsedag i gäldstugan»; Söndag: »Preciosa», *Pas de deux* och Steiersk dans. Innevarande vecka har repertoiren varit: Måndag: »Drottning Margaretas noveller»; Tisdag: »Preciosa» och *Pas de cinq*; Onsdag: »Dr. Marg. nov.»; Thursdag och Fredag: obestämdt; i dag Lördag: »Don Juan» och i morgon Söndag: »Scheik Hassan» och »En Söndag på Aماغer».

— **Francesco Ciaffei** gaf Lördagen d. 10 dennes, med biträde af damerna *Bergnehr* och *Ricci*, Herr *Schram*, pianisten *Haberbier* och klarinettisten *Rohde*, en vokal och instrumentalkonsert i Köpenhamn, hvarvid hr C. sjöng »Adelaide» af *Beethoven*; »Afskedet», af *Mozart*; *Core a Core* af *Taiti*; Bön af *Aless. Stradella*; »Tiggerskan», ur Op. Profeten af *Meyerbeer*; Svensk folksång och *L'Amour de la patrie*, af *Louise Pyget*. Dessutom sjöngs en duett ur op. »Moses» af *Rossini*, och *Stornello Trasteverino*, båda af Mad. *Ricci* och hr C.; samt Terzetto ur op. »Lombardi» af *Verdi*, som utfördes af m:ll *Bergnehr*, Herr *Schram* och C. *Haberbier* utförde *Andante finale* ur »Lucie», *variée par Thalberg*, samt *La Fontaine*. *Rohde* blåste en *Elegie* för klarinet med Pianoforteackomp., af *Kiel*.

— **Den 12-åriga Violinisten William Herwig** gaf d. 13 dennes konsert å kongl Hoftheatern i Köpenhamn.

— **På Theatern i Drammen** gafs den 11 d:s af tvenne unga flickor, *Louise* (11 år) och *Camilla Cronberg* (8 år) med biträde af några jemnåriga, följande deklamatoriska och dramatiska föreställnin-

gar: 1) »Prolog,» deklamerades af *Camilla*. 2) »Ack om jag vore konfirmerad!» dekl. af *Louise*. »Bönklockorna» dekl. af *Camilla*. »Malesherbes rosor,» dramatisk Idyll i 1 akt af Rahbek, och »Squallerbyttan,» Barnvådevill i 1 akt.

— **Concert i Gelle** gafs 2:dra Böldagen i Sophiae Magdalena kyrka, af Gelle sångförening och musiksällskap, till förmån för *Pauvres-Honteux-Cassan*, hvarvid följande stycken utfördes: 1:mo *Beethovens* A-dur Symfoni, introduction och allegro. 2:do Trio och 2:ne körer ur Hymn till natten, af *Neukom*. 3:o Allegretto och Presto ur samma symfoni. 4:o »Skapelsen,» oratorium af *Haydn*, 1:sta afdelningen.

— **Sällskapet THALIAS VÄNNER** i Örebro gaf Månd. den 12 d:s en dramatisk representation till förmån för *fruntimmersföreningen*, för att användas till beredande af arbetsförtjenst åt stadens fattigare befolkning. Pjeserna voro: »*Första Mötet*,» komedi i 2 akter af *Scribe* och *Melesville* (lokaliserad), samt »*Nya Garnisonen*» eller »*Karnavalskämtet*,» vaudevill i 1 akt. Huset var utsåldt; och i morgon Söndag skulle samma pjeser åter gifvas, jemte en annan mindre komedi.

— **Harp-Virtuosen A. E. Pratté** gaf härstädes Thorsdagen den 8 d:s en konsert, som beredde konstens vänner en rik njutning. Så väl hr P:s utmärkta artistiska föredrag på sitt instrument, som hans gedigna kompositioner, tillkännagifva mästaren.

— **Fru Amalia Redec**, en ny företeelse inom musikverlden, gaf Onsdagen den 14 d:s härstädes en musikalisk soirée, som var ganska talrikt besökt. Med undantag af *Mendelsohns* ouverture till »*Mid-sommarnattsdrömmen*,» för fortepiano à *quatremains*, en duett för piano och violin af *Mayseder*, samt 2:ne körer för mansröster, utfördes endast kompositioner af soiréegifverskan, bestående af 10 romanser, 4 *Pièces caractéristiques* för pianoforte, samt 2:ne körer för mansröster. Att döma af detta offentliga uppträdande, intager fru R., som romanskompositrice, ett ganska högt rum bland vårt fäderneslands tonsättare.

— **Herr Anderssons representationer.** Sedan d. 3:dje dennes har hr A. härstädes gifvit: »*Borgaren i Gent*,» för 2:dra gången. »*Hittebarnet*,» Lustspel i 2 Akter med kupletter af *A. Blanche*, samt »*Alphyddan*» Opera-Comique i 1 akt af *Scribe* och *Melesville*. Musiken af *Adolph Adam*. (Halfva behållningen af de båda sistnämnda tillföll härvarande Frimurare-Barnhus) »*Storhertigens testamente*,» Dram i 5 Akter, afdelade i 6 Tablåer, af *Dennery* och *Lafitte* (2:ne gånger. Första gången till förmån för hr *Berglund*). På hr *I. Sandströms* recett förliden gårdag gäfvos »*En bengalisk tiger*» samt »*Gubben i bergsbygden*,» Lyrisk komedi i 2 Akter af *C. Moor*, Musiken af *d'Alayrac*. I morgon Söndag gifves sista representationen härstädes för denna sejour.

Hvarjebanda.

Oaktadt vi ej ännu i vår inskränkta tidning på långt när hunnit genomgå Pariser-Salongen för 1850-51, torde det dock interessera våra läsare att erhålla del af de olika utmärkelser, hvarmed åtskilliga af de exponerande artisterna blifvit hedrade; förbin-

dande oss likväl att i *korthet* genomgå hela den långa listan af utställda arbeten. Den 3:dje dennes försiggick utdelningen af hederstecknen, oaktadt Presidenten, till artisternas stora förtrytelse, ej var närvarande. Dekorationerna voro följande:

Officer af Hederslegionen:

H:r *Decamps*.

Riddare af Hederslegionen:

H:rr *Diaz*, *Jollivet*, *Léon Fleury*, *Maxime David* och *Giraud*, alla målare; *Des boeuf*, bildhuggare; *Achille Lefevre*, gravör.

Medaljer

af 1:sta klassen: Målare: h:rr *Antigua*, *Hébert* och *Barrias*.

Bildhuggare och Medaljgravör: h:rr *Leguesne* och *Pollet*.

Gravör och Lithograf: H:r *Alphonse François*.

Arkitekt: H:r *Bouchet*.

af 2:dra klassen: Målare: H:rr *Jalabert*, *Ricard*, *Bonvin*, *Bodmer*, *Chevandier* och *Pluyette*.

Bildhuggare och medaljgravörer: H:rr *Scitoux*, *Marcellin*, *Merlet*, och *Fremiet*.

Gravörer och Lithografer: H:rr *Jules François* och *Burdet*.

Arkitekter: H:rr *Godeboeuf*, *Galand* och *Jumelin*.

af 3:dje klassen: Målare: H:rr *Chaplin*, *Jobbé-Duval*, *Ziem*, *Schutzenberger*, *Aze*, *Favre-Duffer*, *Edouard Frère*, *Laugée*, *Robie*, *Nègre*, *Chazal* och *Sorieul*.

Bildhuggare och Medaljörer: H:rr *Frison*, *Cordier*, *Cain*, *Fontenelle*, *Mathieu*, *Justin*, och *Falconnier*.

Gravörer och Lithografer: H:rr *Eugène*, *Leroux*, *Jacque*, *Toudouze* och *Lemoine*.

Arkitekter: H:rr *Herard*, *Brunet*, *Debaine* och *Steinheil*.

Decamps utnämning till officersgraden af Hederslegionen mottogs med allmänt bifall, likaså *Diaz's* till Riddare; den förre var ej närvarande. *Hebert* vistas f. n. i Rom och kunde ej personligen emottaga belöningen för sin *Malaria*. *Ricard* är konvalescent och var således hindrad, att emottaga 2:ra medaljen för sitt vackra porträtt af *M:me A. S.*

Man beklagar mycket att h:rr *Barye*, *Preault*, *Vidal*, *Gérôme*, *Courbet*, *Picout*, *Bodmer*, *Daubigny*, *Chaplin* och *Ziem* ej erhållit de belöningar, de så väl förtjänat.

— **De blefro lurade på konfekten.** »*Landskrona Tidning*» berättar, att en Aktör, vid namn O. E. Agrell, hade, med fru, anländt till Landskrona, för att arrangera en barnbal med konfekt-lotteri à la *Höokenberg*. Programmer trycktes och utsändes; konfekt beställdes och allting behöfligt var »ganska väl arrangeradt». Den stora barnbalen skulle stå om aftonen i Måndags fjorton dagar sedan. Hop-samlade litet penningar på förmiddagen, reser dock herrskapet Agrell vid middagstiden sin väg, så att en hel hop blef »lurad på konfekten». *Landskrona tidning* omnämner detta därför, att, i fall Hr Agrell i någon annan stad annonserar barnbaler, publiken ej må tro honom för mycket, »så liten och beskedlig han än ser ut».